

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U001311

Державний реєстраційний номер: 0120U102586

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-01-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 2

Назва етапу: Розробка рекомендацій щодо охорони та збереження біоти водно-болотних угідь

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут еволюційної екології Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 33593908

Місцезнаходження: вул. Академіка Лебедева, буд. 37, м. Київ, 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380445262119, 380445261904

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442343243

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 20263.694
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Наукові основи охорони та збереження біоти водно-болотних угідь різного екологічного статусу

Назва роботи англійською:

Scientific bases of protection and conservation of biota of wetlands with different ecological status

Реферат українською:

Мета роботи – визначення сучасних особливостей біотичного різноманіття водно-болотних екосистем. Робота виконувалася з використанням стандартних та авторських методик. Завдяки використанню флуоресцентної мікроскопії вперше отримані дані про морфологію низки мікроскопічних гідробіонтів. Узагальнено результати дослідження біорізноманіття (зоопланктону (Cyclopidae, Dinoflagellata), бентосу (Turbellaria), перефітону (Bacillariophyta), макрофітів (Polypodiophyta, Magnoliophyta)) заплавних екосистем та шельфової зони Чорного моря в межах України. Водно-болотні угіддя, що класифікуються як такі, знаходяться у задовільному чи поганому стані здатні відігравати значну роль як резервати біорізноманіття в умовах трансформованого людиною середовища. Запропоновані види-індикатори несприятливого екологічного стану (наприкладі динофлагелят, нижчих ракоподібних та макрофітів) та види-індикатори референційних умов поверхневих водних мас Дніпровського басейну (війчасті черви, циклопіди, діатомові водорості та макрофіти). Виділені характерні, рідкісні та чужорідні види для різних типів водойм низки областей України; проведений аналіз значення заплавних водойм різного походження як резерватів видового різноманіття. Оцінено національні та регіональні категорії вразливості вищих водних рослин. Досліджені екологічні особливості видів, що викликають "червоні припливи" (*Blixaea quinquecornis*, *Lingulodinium polyedra* та *Prorocentrum cordatum*). Доведено синонімічність *Proto-peridinium paulseni* та *P. knipowitschii*, *P. paulseni* – один із домінуючих видів в Одеській затоці. Запропоновані науково обґрунтовані рекомендації щодо охорони та збереження біоти досліджених груп гідробіонтів, насамперед – раритетної їх складової. Отримані дані можуть бути використані як для оцінки екологічного стану водно-болотних угідь України різного екологічного статусу, а також розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо їхньої охорони та збереження.

Реферат англійською:

The purpose of the work is to determine the modern features of the biotic diversity of wetland ecosystems. The work was carried out using standard and original methods. Thanks to the use of fluorescence microscopy, data on the morphology of a number of microscopic hydrobionts were obtained for the first time. The results of the study of biodiversity (zooplankton (Cyclopidae, Dinoflagellata), benthos (Turbellaria), periphyton (Bacillariophyta), macrophytes (Polypodiophyta, Magnoliophyta)) of floodplain ecosystems and the shelf zone of the Black Sea within Ukraine are summarized. Wetlands classified as such, in satisfactory or poor condition, are capable of playing a significant role as biodiversity reserves in conditions of human-transformed environments. Species-indicators of unfavorable ecological state and species-indicators of reference conditions of surface water masses of the Dnieper basin are proposed. Characteristic, rare and alien species are identified for different types of water bodies in a number of regions of Ukraine; the significance of floodplain water bodies of various origins as reserves of species diversity is analyzed. National and regional categories of vulnerability of higher aquatic plants are assessed. The ecological features of species causing "red tides" (*Blixaea quinquecornis*, *Lingulodinium polyedra* and *Prorocentrum cordatum*) are studied. The synonymy of *Proto-peridinium paulseni* and *P. knipowitschii* has been proven, *P. paulseni* is one of the dominant species in the Odessa Bay. Scientifically based recommendations are proposed for the protection and preservation of the biota of the studied groups of hydrobionts, primarily their rare component. The data obtained can be used both for assessing the ecological state of wetlands of Ukraine of different ecological status, and for developing scientifically based recommendations for their protection and

preservation.

Індекс УДК:

Коди тематичних рубрик: 23.01.94

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Зуб Леся Миколаївна

Науковий ступінь: к. б. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Науковий звіт

Назва НТП англійською: Scientific report

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії

Галузь застосування: Природоохоронна, освітня, еколого-просвітницька, рекреаційна

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Звіт за результатами виконання НДР

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Не впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

Ovaskainen, O., Meyke, E., [...] Yuriy Dubrovskiy [...] Juri Kurchinen. Chronicles of nature calendar, a long-term and large-scale multitaxon database on phenology // Scientific Data 7, 7 (2020). –20 p.

<https://doi.org/10.1038/s41597-020-0376-z>

Zub L., Prokopuk M., Netsvetov M., Gudkov D. Does long-term radiation exposure in Chornobyl impact the reproductive structures of Nuphar lutea (Linné) Smith? Environmental Pollution. 2024. Vol. 363(1):125067 DOI: 10.1016/j.envpol.2024.125067

Bukhtiyarova L.N. Bacillariophyta of the Yavorivsky National Park, Broadleaf Forest Zone of Ukraine, including Caloneis albus-columba, sp. nov. Biosystems Diversity. 2021. Vol. 29, No. 2. P. 185–194.

<https://doi.org/10.15421/012123>

Gaponova L, Suzaki T. Report of three centrohelid heliozoan species (Centroplasthelida Febre-Chevalier et Febre) from new localities in Europe with notes on their distribution. Zootaxa. 2024 Vol. 5405, No 1. P. 142–150. (0.8 автор. апк.) <https://doi.org/10.11646/zootaxa.5405.1.7>

Kostenko A., Gaponova L. A new species of the genus *Myostenostomum* (Platyhelminthes: Catenulida: Stenostomidae) from Lake Bile (Ukraine). Zootaxa. 5569 (1) 2025: 169–174 <https://mapress.com/zt/article/view/zootaxa.5569.1.7>

Krakhmalnyi A., Okolodkov Y., Terenko G., Krakhmalnyi M. Are *Protoperidinium knipowitschii* from the Sea of Azov and the Western Mediterranean *P. paulseni* (Dinoflagellata: Peridiniales) Synonymous? // Turk. J. Fish. & Aquat. Sci. – 2024, (6). – 10 p. <https://doi.org/10.4194/TRJFAS25068>

Krakhmalnyi A.F., Krakhmalnyi M.A., Terenko G.V. & Goncharenko I.V. Dominant species of the genus *Protoperidinium* Bergh (Peridiniales: Protoperidiniaceae) in the Black Sea. // Zootaxa 2023. 5339(5): P. 427–448. <https://doi.org/10.11646/zootaxa.5339.5.2>

Krakhmalnyi M.A., Krakhmalnyi A.F. & Terenko G.V. *Protoperidinium euxinum* (Protoperidiniaceae, Dinophyceae) – a novel Dinoflagellate species from the plankton of the Black Sea. Phytotaxa. 2023. 598 (3). P. 229–236. <https://doi.org/10.11646/phytotaxa.598.3.4>

Phan-Tan L., Krakhmalnyi M.A., Nguyen-Ngoc L., Tran-Thi V., Minh Tran-Thi H., Huynh-Thi D., Darki B.Z., Krakhmalnyi A.F. A new species and combination in *Protoperidinium* section *Oceanica* (Peridiniales, Dinophyceae) from Vietnamese waters. Nordic Journal of Botany. 2024. Iss. 5. 9 p. <https://doi.org/10.1111/njb.04206>

Prokopuk M., Holyaka D., Zub L. Current distribution and modeling of potential distribution of *Elodea nuttallii* (Planch.) H. St. John at the territory of Ukraine and Europe. Folia oecologica. 2023. Vol. 50 (2). P.207–219 DOI: 10.2478/foecol-2023-0020

Prokopuk M., Holyaka D., Zub L. Current distribution and modeling of potential distribution of *Elodea nuttallii* (Planch.) H. St. John at the territory of Ukraine and Europe. Folia oecologica. 2023. Vol. 50 (2). Scopus DOI: 10.2478/foecol-2023-0020

Prokopuk M.S., Zub, L.M., Bereznichenko Yu.G. Tropical Invaders *Egeria densa* Planch., *Pistia stratiotes* L., and *Eichhornia crassipes* (Mart.) Solms in Aquatic Ecosystems of Kyiv. Hydrobiological Journal. 2023. Vol. 59 (1). P. 41–56 DOI: 10.1615/HydrobJ.v59.i1.40

Zub L., Prokopuk M., Goncharenko I., Gudkov D. The effects of long-term radiation exposure on the reproductive structures of *Glyceria maxima* (Hartm.) Holmb.: A case study in the Chornobyl exclusion zone. Environmental and Sustainability Indicators. 2024. Vol. 24:100473. DOI: 10.1016/j.indic.2024.100473

Zub L., Prokopuk M., Gudkov D. Long-term observations over the structure of macrophyte communities in floodplain water bodies of the Chornobyl exclusion zone. Hydrobiological journal. 2023. Vol. 59 (2). 39–53 DOI: 10.1615/HydrobJ.v59.i2.30

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Сухомлин Марина Миколаївна

д. б. н., 03.00.21

Перелік осіб-виконавців

Бухтіярова Людмила Миколаївна

(к.б.н., 03.00.17)

Гапонова Людмила Петрівна

(к. б. н.)

Дубровський Юрій Володимирович

(к. б. н.)

Зуб Леся Миколаївна

(к.б.н., 03.00.16)

Костенко Олександр Григорович

(к. б. н.)

Крахмальний Олександр Федорович

(к.б.н., 03.00.05)

Погорелова Юлія Володимирівна

(к. б. н.)

Прокопук Мар'яна Сергіївна

(к. б. н., 03.00.16)

Шиндановіна Ірина Петрівна

Відповідальний за підготовку

Зуб Л.М.

облікових документів

Телефон

+38 (050) 514-04-25

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

